22. WYBORY SAMORZĄDOWE W POLSCE W 2018 ROKU – ANALIZA WYBRANYCH TYGODNIKÓW OPINII

Marcin Sobczyk
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
Wydział Filozoficzny
Instytut Socjologii
Email: marsob55@gmail.com

Celem niniejszej pracy jest analiza wybranych tygodników opinii pod kątem artykułów poświęconych wyborom samorządowym, które odbyły się w Polsce w 2018 roku. Przedstawione tu zestawienie jest częścią większego projektu badań prasy na potrzeby pracy doktorskiej autora, poświęconej wpływowi czynników instytucjonalnych na wyniki wyborów samorządowych z 2018 roku na przykładzie Sejmiku Województwa Małopolskiego.

Poniższa analiza obejmuje łącznie osiemnaście wydań tygodników „Polityka" oraz „W Sieci", po dziewięć numerów każdy. Badano zawartość tygodników, które ukazały się od 16 września 2018 roku do 18 listopada 2018 roku. Daty te nie są przypadkowe, ponieważ pierwsza z nich przypadała na 5 tygodni przed I turą wyborów samorządowych. 18 listopada 2018 to dokładnie 2 tygodnie po II turze.

W doborze źródeł kierowano się wynikami analiz spółki Polskie Badania Czytelnictwa Sp. z o. o.. Raport „Ogólnopolskie badania czytelnictwa prasy" prezentuje dane za okres od sierpnia 2018 roku do stycznia 2019 roku [1]. Badanie realizowane było metodą CAPI (Face To Face) – ankieter przeprowadzał wywiad z respondentem przy użyciu komputera, na którym zapisywane były odpowiedzi [1]. Liczba przebadanych respondentów w danym okresie wyniosła 9 899. Za realizację odpowiadał Kantar Polska S.A. Wśród respondentów znalazły się osoby w wieku od 15 do 75 lat [1].

Całościowe zestawienie treści prasowych badanych na potrzeby doktoratu będzie dotyczyło czterech najpopularniejszych tygodników oraz czterech najpopularniejszych dzienników opinii. Tygodnikami będą: „Newsweek", „Polityka", „Wprost" oraz „W Sieci". Tytuły dzienników to: „Fakt", „Gazeta Wyborcza", „Dziennik", „Gazeta Prawna" oraz „Rzeczpospolita".

Najważniejszymi zasadami analizy całościowej oraz przedstawionej tu części są te dotyczące poszczególnych artykułów prasowych. Ze względu na charakter badania wybierano tylko rubryki ukazujące się w całej Polsce. Nie uwzględniano dodatków poruszających kwestie dotyczące danego regionu. Dodatkowo, każdy artykuł uznany został za stanowisko danej gazety (jeśli nie został oznaczony inaczej). Ponadto, wszystkie artykuły zostały uznane za opinię, jeśli autorka/autor nie skupili się wyłącznie na przedstawieniu faktów.

Przechodząc do analizy porównawczej tygodników „Polityka" oraz „W Sieci", warto zaznaczyć, że będzie ona dotyczyła następujących kwestii: liczby artykułów, tematyki artykułów, rodzaju wyborów / szczebla samorządu, wymienionych ugrupowań, sposobów przedstawienia wydarzeń, udzielanych wywiadów oraz nastawienia autorki/autora artykułu wobec konkretnego ugrupowania politycznego (lub jego przedstawicieli).

Choć zarówno w przypadku „Polityki", jak i „W Sieci" mamy do czynienia z 9 wydaniami, liczby artykułów dotyczących tematyki wyborów samorządowych znacznie się różnią. W pierwszym z tytułów przeanalizowano 22 artykuły, podczas gdy w drugim 26. Różnice widać też w przypadku miejsca w gazetach poświęconych na pojedyncze historie. Artykuł dotyczący omawianej tematyki zajmował średnio 3,5 strony w przypadku „W Sieci" oraz 2,5 strony w przypadku „Polityki".

Tematyka artykułów omawianych tygodników skupiała się wokół 4 podkategorii. Pierwsza z nich dotyczyła przewidywań wyników, które pojawiły się zarówno w „Polityce" (3 artykuły) oraz w „W Sieci" (1 artykuł). Kolejna z podkategorii dotyczyła wyników wyborów i była zdecydowanie najliczniejszą – 7 artykułów w „Polityce" oraz 8 w „W Sieci". Omawiane były również kwestie dotyczące polityków (3 artykuły w „Polityce" oraz 6 w „W Sieci") oraz ich rodzin (1 artykuł w „Polityce" oraz 2 w „W Sieci").

Artykuły wyszczególniono również pod względem rodzaju wyborów / szczebla samorządu, którego dotyczyły. W „Polityce" najczęściej omawiano kwestie ogólne (17). Tylko w 5 przypadkach zrobiono wyjątki. 3 z opisywanych zagadnień dotyczyły województw, a 2 miast. Podobnie wyglądało to w przypadku „W Sieci". Tu również 17 artykułów dotyczyło wszystkich rodzajów wyborów. Wyjątek stanowiło omawianie miast (8) oraz gmin (1).

Warto wspomnieć również o ugrupowaniach, które pojawiały się w artykułach obydwu tygodników. W „Polityce" najczęściej były to Prawo i Sprawiedliwość (16 razy), Platforma Obywatelska (9), Polskie Stronnictwo Ludowe (7) oraz Sojusz Lewicy Demokratycznej (7). Dla porównania „W Sieci" wspominano głównie Prawo i Sprawiedliwość (11 razy), Platformę Obywatelską (11), Polskie Stronnictwo Ludowe (3), Sojusz Lewicy Demokratycznej (3) oraz Nowoczesną (3). Pełne zestawienie zostało zawarte w Tabeli 1.

Tabela 1. Wymienione ugrupowania

	PiS	**PO**	**PSL**	**KO**	**SLD**	**Kukiz `15**	**Nowoczesna**	**Inicjatywa Polska**	**Wiele**	**ND**
Polityka	16	9	7	3	7	1	1	1	4	2
W Sieci	11	11	3	0	3	2	3	2	8	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tygodników „Polityka" oraz „W Sieci".

W przypadku obydwu tygodników dominowało subiektywne przedstawienie wydarzeń. W „Polityce" było to 20 artykułów. Pozostałe 2 dotyczyły wyłącznie faktów. Jeśli chodzi o tygodnik „W Sieci", wszystkie analizowane publikacje miały charakter subiektywnego wyrażania opinii. Dotyczy to również 5 wywiadów przeprowadzonych z politykami Prawa i Sprawiedliwości. W „Polityce" nie poświęcano miejsca na wywiady dotyczące wyborów samorządowych.

Ostatnią kwestią, która podsumowuje niniejszą analizę jest zestawienie nastawienia autorów publikacji wobec poszczególnych partii lub ich przedstawicieli w podziale na obydwa tygodniki. Co ciekawe, zarówno „Polityka" jak i „W Sieci" postanowiły nie publikować artykułów, w których autorka / autor choćby w najmniejszym stopniu chwali polityków lub partie. Zdecydowanie dominowały artykuły unikające ukazywania sympatii lub

antypatii publicystów. Nie zabrakło jednak kilku negatywnych wzmianek na temat ugrupowania rządzącego (7 negatywnych artykułów na temat Prawa i Sprawiedliwości w „Polityce") oraz opozycji (8 negatywnych artykułów na temat Platformy Obywatelskiej oraz po 1 na temat Polskiego Stronnictwa Ludowego, Sojuszu Lewicy Demokratycznej i Nowoczesnej w „W Sieci"). Pełne zestawienie zostało zawarte w Tabeli 2.

Tabela 2. Nastawienie autorki / autora artykułu

	Negatywne		**Pozytywne**		**Neutralne**	
	Polityka	**W Sieci**	**Polityka**	**W Sieci**	**Polityka**	**W Sieci**
PiS	7	0	0	0	9	11
PSL	0	1	0	0	7	2
PO	0	8	0	0	9	3
KO	0	0	0	0	3	0
SLD	0	1	0	0	7	2
Kukiz `15	0	0	0	0	1	2
Nowoczesna	0	1	0	0	1	2
Inicjatywa Polska	0	0	0	0	1	2
Nie dotyczy	0	0	0	1	2	0
Wiele	0	1	0	0	4	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tygodników „Polityka" oraz „W Sieci"

Bibliografia:

1. https://www.pbc.pl/rynek-prasowy/, (dostęp 18.08.2019).
2. Tygodnik Polityka, numery od 38 (3178), 19.09-25.09.2018 do 46 (3186), 14.11-20.11.2018.
3. Tygodnik W Sieci, numery od 38 (303), 17.09-23.09.2018 do 46 (312) 12.11-18.11.2018.